

Parcela 1. gnojeno s hlevskim hlevski gnoj in umetna gnojem in s stranišnico gnojila
Pridelk krompirja na ha:

273 q 360 q
Veči pridelk na 2. parceli znaša 87 q
Vrednost večega pridelka . . . 435 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 317 K in prihranimo gnojenja s stranišnico 8 kg štirodostotne kalijeve soli, 16 kg superfosfata in 8 kg čilskega solitra.

Te množine odgovarajo sledečim množinam gnojil na površju enega hektarja:
200 kg štirodostotne kalijeve soli, 400 kg superfosfata in 200 kg čilskega solitra.

V naslednjem se je preračunil pridelk, in veči pridelk poskušen na en hektar (10,000 m²).

Parcela 1. gnojeno s hlevskim hlevski gnoj in umetna gnojem gnojila
Pridelk krompirja na ha:

205 q 240 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 35 q
Vrednost večega pridelka . . . 175 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 57 K in prihranitev gnojenja s stranišnico

Ime poskuševalca	Pridelk krompirja v gnojilu na zemljišča		Veči pridelk na 2. parceli	Vrednost večega pridelka na 2. parceli	Strošek za umetna gnojila	Čist dobiček
	negnojeno	z um. gnojilom				
Josip Jelić — Grgar a)	100	145	45	225	118	107
b)	70	133	65	325	118	207
Fran Cotič — Skrbina	140	184	44	220	118	101
Vek. Orel — Ponikva	81	152	71	355	118	237
Ivan Ježetić — Sv. Križ	70	132	62	310	118	192

Gnojeno s hlevskim hlevski gnoj in umetna gnojem gnojila
Pridelk krompirja na ha:

248 q 284 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 36 q
Vrednost večega pridelka . . . 180 K

Stroški za umetna gnojila . . . 118 K
Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 62 K na ha.

Povprečno se je dobilo pri poskuši, ki so razvidni v tabeli in pod dobami št. 9. in 11. na onih parcelah, ki so se gnojila z umetnimi gnojili (200 kg 40% kalijeve soli, 4000 kg superfosfata in 200 kg čilskega solitra) za 76 q krompirja v vrednosti 380 K več na ha, nego na onih parcelah, ki niso dobila tega gnojila. Če odračunamo stroške za umetna gnojila (200 kg 40% kalijeve soli 32 K, 400 kg superfosfata 24 K, 200 kg čilskega solitra 62 K) v znesku 118 K, ne povrne vrednost večega pridelka

Parcela 1. gnojeno Umetna gnojila Pridelk krompirja na ha:

135 q 280 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 145 q
Vrednost večega pridelka . . . 725 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 617 K na ha samo stroškov za umetna gnojila, ampak da celo 262 K čistega dobička. Pri gornjem računu vzela se je cena 100 kg krompirja 5 K. Če pa računimo ceno za 100 kg krompirja samo 3 K, dobimo vaseeno z večim pridelkom krompirja, čist dobiček 110 K. Poskusi so torej pokazali, da zamoremo s pomočjo umetnega gnojila pridelk krompirja jako zvečati.

Prva dva zgoraj navedena poskusa pokazala sta obenem da zamoramo stranišnico z umetnimi gnojili ne samo nadomestiti marveč

Parcela 1. gnojeno umetna gnojila Pridelk krompirja na ha:

150 q 290 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 140 q
Vrednost večega pridelka . . . 700 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 582 K na ha že njimi dosežemo celo večje pridelke. To je večno posebno za goriške okoličane, kjer kupu-

jejo kmetje stranišnico za drage novce in jo smejmo samo po noči prevažati. Če računimo stranišnico in delo, ki ga imamo s prevažanjem in polivanjem, pridežmo z uporabo umetnih gnojil ceneje a vrhu tega dobimo veči pridelk.

Poškušnje pokazale so obenem povsod, da ni trpel krompir, kateremu se je dalo umetna gnojila, toliko od suše. Za nas jako važno je bilo opazovanje, da je taki krompir tudi prej v celu in prej napravil gomolje.

Omeniti moramo še, da so se napravile, poskušnje tudi drugod po deželi. Nekateri poskuševalci nam niso pa še poročali o uspehu, drugi so navedli uspeh samo površno (polovico, četrino, še enkrat toliko več itd.). Zato priporočamo našim kmetovalcem, naj v takem letu sami poskusijo, koliko kažejo umetna gnojila pri krompirju. Kjer gnojimo krompirj obenem s hlevskim gnojem, zadostovalo bo za hektar 100 do 150 kg štirodostotne kalijeve soli, 150 do 250 kg superfosfata in 80 do 100 kg čilskega solitra. Če pa nimamo hlevskega gnoja in stranišnice, moramo zvečati množino umetnega gnojila. Primerno gnojenje bi bilo za hektar:

200 do 250 kg štirodostotne kalijeve soli, 400 do 450 kg superfosfata in 150 do 200 kg čilskega solitra.

Štirodostotna kalijeve sol zmeša se s superfosfatom ter potrosi okoli 14 dni predno se krompir sadi po polju ter nato podbrani ali podorje. Čilski soliter pa je trošiti polovico par dni pred sajenjem, polovico pri prvem okopavanju krompirja med vrste. Da se soliter bolj ednakomerno razdeli, zmešati ga je s suho zemljo. Vsak kmet, ki rabi tega gnojila, pušti pa naj del polja nepognjenega, da bo zamogel potem preračunati iz pridelkov, kako delujejo na krompirj umetna gnojila.

Kako globoko stavimo gnoj h trtam? Gnojenje vinogradov ni tako malenkostno delo, kakor bi kdo mislil. Že marsikateri nepreviden vinogradnik pokvaril si je svoje trte ravno z gnojenjem. Posebno važno vprašanje, kendar hočemo trti gnojiti je, kako globoko naj zakopamo gnoj. Še pred nekoliko leti stavili so vinogradniki gnoj na kolena globoko pod zemljo in sicer se je porabilo takrat strašanske množine gnoja. Kaj je bilo temu posledica? S preglokim kopanjem prerezalo se je tako mnogo debelih in drobnih trnih korenin in trta je obnemogla. Mesto, da bi trta po gnojenju obilu rodila, je bilo to ravno nasprotno. Pognala je le malo. Še le drugo ali tretje leto se je zapet opomogla. Razun tegu ni mogel gnoj v globični prhneti, ker ni dobil dovolj zraka in zato je ostal štiri in še več let v zemlji skoraj nespremenjen. Čestokrat je pričel celo gniti, kar seveda ni vplivalo dobro na razvoj trte. Deževnica odnesla je navadno redilne snovi iz tega globoko, da jih niso mogle trnne korenine več doseči. Tako gnojenje ne more biti toraj pravo. Nasprotno tudi ni dobro, če denemo gnoj preveč močno razvija. Tudi odnesje lahko voda mnogo gnoja iz vinograda. Kaj je toraj pravo? Gnoj je podkopati tako globoko v zemljo, da se s kopanjem ne pokvari trnih korenin a vendar pride čim bliže h koreninam. Pri tem je paziti na to, da bo zamogel zrak do gnoja. Navadno znaša ta globokost 10 do 25 cm, povprečno toraj 18 cm. Ker razvijajo nekatere trte vrste (n. pr. riparija) svoje korenine bolj pri vrhu, druge (n. pr. rupestis mont.) bolj globoko, treba se je pri gnojenju ozirati tudi na to, katera trta podlaga je v vinogradu. Čim bolj visoko se nahajajo korenine, tem bolj plitvo se mora staviti gnoj. Če je zemlja rahla in ima mnogo zraka v sebi (sovdan, peščena zemlja) sme se gnojiti bolj globoko, nego v težki, mokroni zemlji, ki ne pušča rada zraka v se. Zato bodemo gnojili navadno v ravninah, kjer imamo pri nas bolj ilovnata tla, večinoma bolj ilovnata tla, večinoma bolj plitvo, nego v visiečih legah. To je vse prav, toda če bodemo gnojili preplitivo, spravimo trnne korenine previsoko in trtam bo škodila suša, ugovarjali so vinogradniki, ko smo govorili o gnojenju. To je popolnoma res, ako prepustimo trto samo sebi. Pognala bo svoje korenine h vrhu in tu bodo pozimi pozeble ali pa se v hudi suši posušile. Temu pa se da odpomoci in sicer s tem, da v letu po gnojenju

vinograd bolj globoko, nego navadno plej. A veselje do presečemo s tem korenine že tedaj, ko trdel stopil v pričelo razvijati, kakor delamo navadno z vsemi podjeti (rostnimi) koreninami, ki rastejo ob deblu za 2-300 pa spravi deževnica v kratkem redilne snede pripravljene gnoja v spodnjo zemljo h koreninam. Prsteni služi izborna na vrhu zemlje, ker to zrahlja. Ravno radi tega se s hlevskim gnojenja zemlja ne posni tako hitro, nego v zemlji in zato zamore tudi več vode pa ker se ne more raztopiti. Kvečemu ji je neko kislino, katera povspuščuje, da se snovi v zemlji lažej razkrajajo. Prsteni se nahaja v gnoju v zemlji na vrhu zemlje, ker to se ne more raztopiti. Kvečemu je zemlja v globični, nam ne koristi. Če hočemo imeti toraj uspeh od gnojenja stavimo gnoja pregloboko. V mladih vinogradih niso trne korenine pri vrhu še tako smemo gnojiti nekoliko bolj globoko, v starih vinogradih, kjer se je pokazala trtna uš. V vinogradu bo čestokrat najboljše, da hlevskega gnoja niti ne rabimo, marveč uporabljamo edinu le umetna gnojila, katera potrošimo in potem prav plitvo podplejemo.

Poslano. Podpisani pozivljam župnika Antoniela, da mi odgovori jasno in točno na sledenja:

1. Obdolžili ste me proti moji ženi in vpravljaju, se ljudi, da sem jaz edini človek v župniji, ki sem v hiši božji, spovedae listke jemal. Kje in kakšni kazi to trditve?

2. Ali ni res, da ste Vi, g. župnik, v cerkvi hiši božji, raz priznico lagali in obrekovali?

3. Ali ni res, da ste Vi, g. župnik, na prizvrsnejše rovo kleli?

Za vaše trditve napram moji osebi, katera rete dokazati, Vas imenujem lažnika. Vi pa, župnik, ne vpojite: Ali moremo biti na tacega dušnega pasu voditi za svostnost? Cirkovec na Dravskem Polju.

Jozef Končar, posestnik v Štorec, Bregu

Listnica uređništva in uprave

Sp. sv. Kungota: Nismo sprejeli, torej site se enkrat! — Zagorska vas pri Štorecu. Preoseben! Škoda papirja za take neumne baki. Žalec: Potrijemo, da g. Ivan Kočvan, zasebnik, ni pisal note v "Stajercu" v st. 5, kritikuje občinski zastop žalški. Sploh ni z nimi v nobenem — Za pribodne strelivke smo morali odložiti. Yelike Nedelje, Planine, Zg. Radgoni, Trščan, Smarje pri Jelšah, itd. Potrijenje!

Loterijske številke.

Gradec, dne 9 marca: 42, 58, 28, 44
Trst, dne 16. marca: 23, 14, 35,

